

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001836

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Низова Ольга Анатоліївна

2. Olha Nyzova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: медицина

Дата захисту: 29-06-2026

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО ВІННИЦЬКА МІСЬКА
КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ №1

Код за ЄДРПОУ: 05484126

Місцезнаходження: Хмельницьке шосе, Вінниця, Вінницький р-н., 21029, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13866

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.11, 76.29.48, 76.29.48.21

Тема дисертації:

1. Прогнозування та профілактика генітального ендометріозу у дівчат юнацького віку різних соматотипів.
2. Forecasting and prevention of genital endometriosis in adolescent girls of different somatotypes.

Реферат/анотація:

1. Уперше при порівнянні антропометричних показників між практично здоровими та хворими на генітальний ендометріоз українськими дівчатами без та з урахуванням соматотипу встановлені наступні достовірні або тенденції відмінностей: менші значення більшості обхватних розмірів тіла у хворих дівчат без урахування соматотипу та екто-мезоморфного соматотипу, а також більшості обхватів кінцівок у хворих дівчат мезо- та екоморфного соматотипів; в усіх групах хворих дівчат більші значення ширини дистальних епіфізів верхньої кінцівки, поперечного нижньогрудного та передньо-заднього середньогруднинного діаметрів, а також менші значення ширини дистального епіфіза стегна у дівчат без урахування соматотипу та представниць мезоморфного соматотипу; менші значення товщини шкірно-жирових складок на верхній кінцівці та під нижнім кутом лопатки у дівчат без урахування соматотипу, мезо- та екоморфів і більші значення товщини складки на гомілці у представниць мезо- та екто-мезоморфного соматотипів і товщини

складки на грудях у дівчат без урахування соматотипу, мезо- та екто-мезоморфного соматотипів. Встановлені різнонаправлені розбіжності ширини дистальних епіфізів довгих трубчастих кісток кінцівок (більші значення на верхній та менші значення на нижній) є проявом «субпатологічного» конституціонального типу у дівчат хворих на генітальний ендометріоз. Уперше при порівнянні сонографічних розмірів матки та яєчників і рівня статевих гормонів у різні фази менструального циклу між практично здоровими та хворими на генітальний ендометріоз українськими дівчатами без та з урахуванням соматотипу встановлені наступні достовірні або тенденції відмінностей: у хворих дівчат без урахування соматотипу, мезо-, екто- та екто-мезоморфів менші значення довжини тіла матки та товщини ендометрію в фолікулінову фазу менструального циклу, а також довжини тіла, ширини матки та товщини ендометрію в лютеїнову фазу менструального циклу, та більші значення передньо-заднього розміру матки в лютеїнову фазу менструального циклу; як в фолікулінову, так і в лютеїнову фази менструального циклу більші значення довжини та об'єму правого яєчника і менші значення ширини правого й лівого яєчників та об'єму лівого яєчника у хворих дівчат без урахування соматотипу, мезо-, екто- та екто-мезоморфів, лише у хворих дівчат без урахування соматотипу – менші значення довжини та товщини лівого яєчника, а у екто-мезоморфів – менші значення товщини лівого яєчника; лише в фолікулінову фазу менструального циклу у хворих дівчат мезоморфів менше значення товщини лівого яєчника, а лише в лютеїнову фазу менструального циклу – менші значення товщини правого яєчника у хворих дівчат без урахування соматотипу та екто-мезоморфів, а також довжини лівого яєчника у екоморфів; у хворих дівчат без урахування соматотипу більші значення рівня тестостерону в фолікулінову та лютеїнову фази, прогестерону в фолікулінову фазу та естрадіолу в фолікулінову фазу менструального циклу, а також менші значення рівня лютеїнізуючого гормону в фолікулінову та лютеїнову фази менструального циклу. Уперше на основі особливостей показників будови та розмірів тіла розроблені достовірні дискримінантні моделі, які дозволяють з високою ймовірністю прогнозувати можливість виникнення генітального ендометріозу в українських дівчат без урахування соматотипу (статистика Wilks' Lambda=0,076), представниць мезоморфного (статистика Wilks' Lambda=0,084), екоморфного (статистика Wilks' Lambda=0,060) та екто-мезоморфного соматотипу (статистика Wilks' Lambda=0,039). Уперше на основі особливостей сонографічних розмірів матки та яєчників розроблені достовірні високоінформативні дискримінантні моделі, які дозволяють прогнозувати можливість виникнення генітального ендометріозу у дівчат без урахування соматотипу (статистика Wilks' Lambda=0,142), представниць мезоморфного (статистика Wilks' Lambda=0,231), екоморфного (статистика Wilks' Lambda=0,049) та екто-мезоморфного соматотипів (статистика Wilks' Lambda=0,061). На основі побудованих дискримінантних моделей створена комп'ютерна програма "Patient Metric Report", яка дозволяє передбачити можливість виникнення генітального ендометріозу в залежності від особливостей будови та розмірів тіла в українських дівчат без та з урахуванням соматотипу.

2. For the first time, when comparing anthropometric indicators between practically healthy Ukrainian girls and those with genital endometriosis, without and with consideration of somatotype, the following significant differences or trends were identified: lower values of most circumferential body measurements in affected girls without considering somatotype and in those of the ecto-meso-morphic somatotype, as well as lower values of most limb circumferences in affected girls of the mesomorphic and ectomorphic somatotypes; in all groups of affected girls, higher values of the widths of the distal epiphyses of the upper limb, of the transverse lower thoracic and anteroposterior mid-sternal diameters, as well as lower values of the distal femoral epiphysis width in girls without considering somatotype and in representatives of the mesomorphic somatotype; lower values of skinfold thickness on the upper limb and under the inferior angle of the scapula in girls without considering somatotype, in mesomorphs and in ectomorphs, and higher values of calf skinfold thickness in representatives of the mesomorphic and ecto-mesomorphic somatotypes and of chest skinfold thickness in girls without considering somatotype, in mesomorphs and in the ecto-mesomorphic somatotype. The identified oppositely directed differences in the widths of the distal epiphyses of the long tubular bones of the limbs (higher values in the upper limb and lower values in the lower limb) represent a manifestation of a "subpathological" constitutional type in girls with genital endometriosis. For the first time, when comparing sonographic dimensions of the uterus and

ovaries and the levels of sex hormones in different phases of the menstrual cycle between practically healthy Ukrainian girls and those with genital endometriosis, without and with consideration of somatotype, the following significant differences or trends were identified: in affected girls without considering somatotype, as well as in mesomorphs, ectomorphs and ecto-mesomorphs, lower values of uterine body length and endometrial thickness in the follicular phase of the menstrual cycle, as well as uterine body length, uterine width and endometrial thickness in the luteal phase of the menstrual cycle, and higher values of the anteroposterior uterine dimension in the luteal phase of the menstrual cycle; in both the follicular and luteal phases of the menstrual cycle, higher values of length and volume of the right ovary and lower values of the width of the right and left ovaries and the volume of the left ovary in affected girls without considering somatotype, as well as in mesomorphs, ectomorphs and ecto-mesomorphs; only in affected girls without considering somatotype lower values of the length and thickness of the left ovary, and in ecto-meso-morphs lower values of left ovarian thickness; only in the follicular phase of the menstrual cycle, in affected mesomorph girls, a lower value of left ovarian thickness, whereas only in the luteal phase lower values of right ovarian thickness in affected girls without considering somatotype and in ecto-mesomorphs, as well as of left ovarian length in ectomorphs; in affected girls without considering somatotype, higher testosterone levels in the follicular and luteal phases, higher progesterone levels in the follicular phase and higher estradiol levels in the follicular phase of the menstrual cycle, as well as lower luteinizing hormone levels in the follicular and luteal phases of the menstrual cycle. For the first time, based on specific features of body structure and body dimensions, significant discriminant models were developed that allow, with high probability, prediction of the likelihood of genital endometriosis in Ukrainian girls without considering somatotype (Wilks' Lambda=0.076), in representatives of the mesomorphic (Wilks' Lambda=0.084), ectomorphic (Wilks' Lambda=0.060) and ecto-mesomorphic somatotypes (Wilks' Lambda=0.039). For the first time, based on specific features of sonographic dimensions of the uterus and ovaries, significant highly informative discriminant models were developed that allow prediction of the likelihood of genital endometriosis in girls without considering somatotype (Wilks' Lambda=0.142), in representatives of the mesomorphic (Wilks' Lambda=0.231), ectomorphic (Wilks' Lambda=0.049) and ecto-mesomorphic somatotypes (Wilks' Lambda=0.061). Based on the constructed discriminant models, a computer program "Patient Metric Report" was created, which makes it possible to predict the likelihood of genital endometriosis depending on features of body structure and body dimensions in Ukrainian girls, without and with consideration of somatotype.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Nyzova, O.A., Chaika, H.V., Berenshtein, E.L., Kryvonis, T.G., Kyrychenko, V.I., Sorokoumov, V.P., Gunas, I.V. (2025). Discriminant models of the possibility of genital endometriosis in Ukrainian young women without and with somatotype depending on the features of the structure and body size. Reports of Morphology, 31(1), 59-65. doi: 10.31393/morphology-journal-2025-31(1)-08
- 2. Nyzova, O.A., Chaika, H.V., Skoruk, R.V., Smoiko, D.G., Ivanitsa, A.O., Strii, V.V. (2025). Girth and transverse body dimensions in Ukrainian young women with genital endometriosis without and taking into account soma-totype. Вісник Вінницького національного медичного університету, 29(1), 48-53. doi: 10.31393/reports-vnmedical-2025-29(1)-07
- 3. Nyzova, O.A., Chaika, H.V., Ishchuk, O.H., Kucherenko, O.S., Gunas, I.V. (2025). Prediction of genital endometriosis in Ukrainian girls depending on the features of sonographic indicators of the uterus and ovary. Світ медицини та біології, 2(92), 125-130. doi: 10.26724/2079-8334-2025-2-92-125-130

- 4. Nyzova, O.A. (2025). Skinfold thickness in Ukrainian young women with genital endometriosis without and with regard to somatotype. Вісник Вінницького національного медичного університету, 29(2), 214-218. doi: 10.31393/reports-vnmedical-2025-29(2)-07
- 5. Nyzova, O.A. (2025). Sonographic dimensions of the uterus in different phases of the menstrual cycle in Ukrainian girls with genital endometriosis with-out and with regard to somatotype. Вісник Вінницького національного медично-го університету, 29(3), 379-384. doi: 10.31393/reports-vnmedical-2025-29(3)-03
- 6. Nyzova, O.A., Chaika, H.V., Kucherenko, O.M., Dereziuk, A.V., Strii, V.V., Tkach, A.A., Symonyshen, A.A. (2025). Sonographic dimensions of the ovaries in different phases of the menstrual cycle in Ukrainian girls with genital endometriosis without and with regard to somatotype. Вісник Вінницького національного медичного університету, 29(4), 587-593. doi: 10.31393/reports-vnmedical-2025-29(4)-05
- 7. Nyzova, O.A. (2025). Total body dimensions in Ukrainian young wom-en with genital endometriosis without and taking into account somatotype. Pro-ceedings of IX International Scientific and Practical Conference “Global trends in science and education”, (September 22-24, 2025), Kyiv (pp. 116-120), Kyiv, Ukraine. SPC “Sci-conf.com.ua”
- 8. Nyzova, O.A. (2025). Total body dimensions in Ukrainian young wom-en with genital endometriosis without and taking into account somatotype. Pro-ceedings of IV International Scientific and Practical Conference “Science and edu-cation: synergy of innovation”, (November 24-26, 2025), Berlin (pp. 53-57), Ber-lin, Germany. MDPC Publishing
- 9. Nyzova, O.A. (2025). Sex hormone levels in different phases of the men-strual cycle in Ukrainian adolescent girls with genital endometriosis with and without consideration of somatotype. Proceedings of I International Scientific and Practical Conference “European science and innovation congress”, (December 8-10, 2025), Barcelona (pp. 60-64), Barcelona, Spain. Barca Academy Publishing
- 10. Nyzova, O.A. (2025). Clinical and anamnestic characteristics in Ukrain-ian girls with genital endometriosis without and with consideration of somato-type. Proceedings of the 12th International Scientific and Practical Conference “Global trends in science and education”, (December15-17, 2025), Kyiv (pp. 93-97), Kyiv, Ukraine. SPC “Sci-conf.com.ua”
- 11. Чайка, Г.В., Низова О.А. (2025). Комп'ютерна програма “Patient Metic Report”. Свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 140943; дата реєстрації 17.11.2025, опубл. 31.12.2025, бюлетень № 96.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чайка Григорій Васильович

2. Hryhoriy V. Chaika

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойчук Алла Володимирівна

2. Alla V. Boychuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2191-0383

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бенюк Василь Олексійович

2. Vasyl O. Beniuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5984-3307

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Льовкіна Олена Леонідівна

2. Olena Lovkina

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дзісь Наталія Петрівна

2. Nataliia P. Dzis

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Булавенко Ольга Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Булавенко Ольга Василівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Гребенюк Дмитро Ігорович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна